

ایسکانیوز گزارش می دهد؛

گلدسته‌ها، دلتنگِ نوای آقائی / اذانی که هرگز نمی‌میرد

مؤذن مشهور چنارانی در نیمه‌های مهرماه سال ۱۳۷۲ چشمانش را برای همیشه بست. او دیگر نیست؛ اما گلدسته‌های مسجد گوهرشاد هنوز هم برای او دلتنگی می‌کنند چون می‌دانند صدا هرگز نمی‌میرد.

به گزارش خبرنگار گروه دانشگاه ایسکانیوز، شاید بسیاری از مردم ایران و حتی جهان اسلام، اذان را با صدای رحیم مؤذن زاده اردبیلی به خاطر بیابورند و خوانش منحصر به فردش در گوشه روح‌الارواح دستگاه بیات ترک. مؤذن فقید، مولانا امیرالمومنین را به اذان اضافه کرد و تحریرهایش در حافظه تاریخی مردم، ماندگار شد ولی ستاره‌های درخشان دیگری نیز بودند که حنجره طلایی خود را در راه دعوت مسلمانان به نماز و سر دادن نغمه خوش اذان به خدمت گرفتند. یکی از آنها، اذان را با تسیب‌حیات اربعه آغاز کرده و با تحریرهای منحصر به فردش، نمازگزاران را تا آخرین لحظه، مبهوت می‌کرد؛ محمد آقائی، مؤذن و قاری برجسته خراسانی.

روستایی به وسعت ایران

آقائی در سال ۱۳۰۴ در روستای کاهو از توابع چناران در استان خراسان (رضوی) به دنیا آمد. مثل سرو دو هزار ساله روستایش، قد کشید و سایه صدایش سراسر ایران را در برگرفت. نخستین اذانی که از او ضبط شد را سال ۱۳۲۰ در مسجد جامع گوهرشاد مشهد سر داد؛ ولی اذان مشهورش که بعد از گذشت بیش از ۶۰ سال هنوز هم شنیده می‌شود و چندین نسل با نوایش خاطره دارند را سال ۱۳۲۷ در رادیو ضبط کرد؛ یکی از دو اذان ملی ثبت شده در کشور که همچون گنجینه‌ای برای آیندگان نگهداری می‌شود. همتش بلند بود و سرتاسر عمر از تلاش دست نکشید. از آموزش قرآن تا کشاورزی انجام داد ولی هیچ‌گاه پای درس استادی ننشست و چراغ اذان‌گویی را با کوشش شبانه‌روزی و لطف خدادادی تا پایان عمر پربارش، روشن نگه داشت.

در خانواده‌ای روحانی چشم به جهان گشود و از کودکی با نوای دلنشین قرآن، انس گرفت. پدرش ملا علی‌اکبر آقائی، قرائت قرآن را به او آموخت ولی تقدیر محمد را بالای گلدسته‌های مسجد نوشته بودند. آوازه اذان او از حسینیه کوچک کاهو بلند شد و در خراسان پیچید. ۱۶ ساله بود که راهی مشهد شد و در جوار حرم مطهر امام رضا (ع) به تحصیل در علوم دینی پرداخت. شبی تولیت مسجد گوهرشاد از روستای پدری آقائی گذر کرد و آوای خوش او را شنید. مجذوب اذان پسر چنارانی شد و او را به عنوان مؤذن یکی از مهم‌ترین مساجد مشهد برگزید. هنوز بلندگو نبود و آقائی بالای گلدسته‌ها می‌رفت تا همچون بلال حبشی، نمازگزاران صحن رضوی را دور همدیگر جمع کند.

نوای تکرارشدنی

۲۳ ساله بود که مسیرش به پایتخت افتاد و مؤذن مسجد امام شد. نخستین بار آواز بیات ترک اذانش در دستگاه شور را روی صفحه‌های گرامافون ضبط کردند. حالا بعد از ۶۱ سال هزاران هزار نسخه از نوای بی‌تکرارش تکثیر شده و به جرئت می‌توان گفت کمتر کسی را می‌توان یافت که صدای محمد آقائی را نشنیده باشد. از همان روزها تاکنون صدا و سیما بارها و بارها اذان آقائی را پخش کرده و می‌کند.

سرانجام ۱۸ مهرماه سال ۱۳۷۲ برای همیشه آرام گرفت و به سمت دوست شتافت؛ دوستی که بیش از نیم قرن، سه وعده در روز صدایش

زد و مسلمانان را برای ملاقات با او فراخواند. اذان محمد آقایی را ۲۹ شهریور سال ۱۳۹۰ به شماره ۱۹۷ در فهرست میراث معنوی ایران جای دادند؛ ۱۸ سال بعد از مرگش. دوران بیماری طولانی و سختی را پشت سر گذاشت و در نیمه‌های مهرماه سال ۱۳۷۲ چشمانش را برای همیشه بست. او دیگر نیست؛ اما گلدسته‌های مسجد گوهرشاد هنوز هم برای او دلتنگی می‌کنند چون می‌دانند صدا هرگز نمی‌میرد.

انتهای پیام/